

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

28. april 2011

Besvarelse af spørgsmål 10 ad L 180 stillet af Erhvervsudvalget den 19. april 2011.

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 10:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 17. april 2011 fra Jørn Astrup Hansen, København Ø og Ole Stavad, Brovst, jf. L 180 - bilag 5.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Henvendelsen fra Jørn Astrup Hansen og Ole Stavad vedrørende regulering af sparekassefonde, som eksempelvis ebh-fonden, indeholder to konkrete punkter, som jeg hermed vil kommentere på.

Første punkt vedrører sammenbrud i en række erhvervsdrivende fonde, som er opstået efter en omdannelse i henhold til finansielle lovgivning. Det drejer sig bl.a. om ebh-fonden, som nu er erklæret konkurs efter konkursen i ebh bank samt Eik-fonden, der er gået konkurs, efter at Eik Banki blev overtaget af Finansiell Stabilitet. Muligheden for omdannelse blev indført i 1988 i bank- og sparekasseloven (nu lov om finansiell virksomhed).

Der er i forlængelse af finanskrisen observeret en række uhensigtsmæssigheder i de såkaldte sparekassefonde, som er opstået ved en omdannelse af en sparekasse. Uhensigtsmæssighederne har vist sig i forlængelse af kravet i lov om finansiell virksomhed om, at flertallet af fondens bestyrelse skal vælges *af* og *blandt* medlemmer af sparekasseaktieselskabets bestyrelse.

Den store grad af personsammenfald, der skulle sikre en nær tilknytning mellem fonden og sparekasseaktieselskabet, har medført, at der kan rejses tvivl om uafhængigheden hos fondsbestyrelsens medlemmer. Der er med andre ord risiko for, at fondsbestyrelsen varetager sparekasseaktieselskabets interesser frem for fondens interesser.

I flere situationer kommer sparekasseaktieselskabet på grund af den nuværende regel til at agere som "moderselskab" for fonden på trods af, at der formelt er tale om det modsatte, og beslutninger i begge enheder træffes stort set af de samme personer. Dette indebærer en væsentlig risiko for, at de personer, der går igen i fondens og sparekasseaktieselskabets bestyrelser, glemmer, at de to juridiske enheder som udgangspunkt har forskellige interesser (kasketforvirring), og at der opstår inhabilitet, når der skal træffes beslutninger i fonden, som relaterer sig til sparekasseaktieselskabet.

§ 2 i L 180 indeholder derfor bl.a. en ændring af lov om finansiel virksomhed, så det fremadrettet alene er et mindretal af medlemmerne i en sparekasséfonds bestyrelse, der kan være udpeget eller udgøres af bestyrelsen for det underliggende sparekasseaktieselskab. Endvidere foreslås det, at der ikke må være personsammenfald på formandsposten i bestyrelsen.

Lovforslaget vil således medføre, at flertallet af medlemmerne i fondsbestyrelsen fremover skal udpeges i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser herom, dvs. ved selvsupplering eller ved udpegning af en myndighed, organisation eller lignende. Der sikres på denne måde reel uafhængighed mellem fonden og det underliggende sparekasseaktieselskab, så det sikres, at det ikke er sparekasseaktieselskabets interesser, der varetages gennem de konkrete personer men derimod fondens interesser. Endvidere præciseres det i lovforslaget, at bestyrelserne skal varetage sparekasséfondens interesser.

Baggrunden for ikke at foreslå et total forbud mod sammenfald mellem sparekasséfonden og sparekasseaktieselskabets bestyrelser er, at det fortsat er vigtigt at sikre dels mulighed for et hensigtsmæssigt samarbejde mellem sparekasséfonden og sparekasseaktieselskabet, dels en rimelig kontinuitet i bestyrelsesarbejdet.

Den foreslåede løsning vurderes at være det bedste måde at rette op på de problemer, der har vist sig i relation til de gældende bestemmelser, samtidig med at den tilgodeser behovet for at bevare et vist bånd mellem de to institutioner.

Der henvises i øvrigt til lovforslaget § 2 med tilhørende bemærkninger.

Det andet punkt, som fremføres i henvendelsen til udvalget, vedrører den såkaldte Tryg-sag, der blev afgjort ved Højesteret i 2010. Da Højesteret har afsagt dom vedrørende den konkrete problemstilling, vil jeg ikke kommentere sagen i detaljer, men alene kort skitsere sagen for Erhvervsudvalget:

Højesteret afsagde den 9. juni 2010 dom i sagen vedrørende Tryghedsgruppen S.M.B.A. (TRYG), som gav TRYG medhold over for Trygkunden Jørn Astrup Hansen (JAH), der havde anlagt sagen. De 9 dommere afsagde dommen i enstemmighed.

JAH havde krævet TRYG opløst, og formuen på ca. 24 mia. kr. udbetalt til ejerne – forsikringstagerne i Trygvesta og Nordea Liv & Pension. Beløbet ville svare til ca. 24.000 kr. pr. medlem. Hvis dette ikke kunne ske, ville han have sin andel af TRYG's egenkapital udbetalt opgjort til likvidationsværdi.

Det fremgår af Tryghedsgruppens vedtægt, at medlemmerne er de til en-

hver tid værende forsikringstagere i en række nærmere angivne forsikringsselskaber, ligesom det fremgår, at medlemmerne ved udtræden ikke har krav på nogen del af selskabets formue.

JAH's påstand i sagen var, at TRYG's bestyrelse havde sat medlemmerne uden for indflydelse gennem en række ulovlige vedtægtsændringer. På den baggrund havde bestyrelsen kunne gennemtvinge et salg af 40 % af aktierne i forsikringsselskabet ved en børsnotering af Trygvesta Forsikring A/S.

TRYG ejer i dag 60 % af aktierne i Trygvesta A/S, der ejer 100 % af aktierne i Trygvesta Forsikring A/S. TRYG's økonomiske interesse i sagen er tidligere anslået til ca. 25 mia. kr.

Det var JAH's opfattelse, at hans forudsætning for at forblive medlem af TRYG var bristet som følge af de vedtægtsændringer, som repræsentantskabet uden at høre medlemmerne har gennemført siden 1991, samt som følge af børsnoteringen af Trygvesta Forsikring og salget af 40 % af TRYG's aktier i Trygvesta A/S i 2005. Det er desuden hans opfattelse, at repræsentantskabet ikke har varetaget medlemmernes økonomiske interesser, evt. ved at tilbyde lavere præmier på forsikringer.

Landsretten havde i 2009 afvist at realitetsbehandle påstanden om opløsning af selskabet og frifandt TRYG for påstanden om udbetaling af en andel af egenkapitalen.

Højesteret behandlede begge JAH's påstande og frifandt TRYG med følgende argumenter:

”Højesteret finder, at der ikke efter almindelige retsgrundsætninger er grundlag for at fastslå en så vidtgående retsfølge af Jørn Astrup Hansens eventuelle bristede forudsætninger for deltagelse i selskabet, som en opløsning ville være, og frifinder herefter allerede af denne grund TryghedsGruppen for hans principale påstand.”

I forhold til den subsidiære påstand fandt Højesteret, at der ”henset til den særlige karakter af TryghedsGruppen, herunder medlemmernes begrænsede rettigheder og forpligtelser, at de vedtægtsændringer, som er foretaget efter 1991, og de dispositioner, som Jørn Astrup Hansen har inddraget under sagen, ikke har ført til, at hans stilling som forsikringstager og medlem kan anses for væsentligt ændret. Der er således ikke sket en tilsidesættelse af en retsbeskyttet forventning hos Jørn Astrup Hansen, og allerede derfor tiltræder Højesteret, at TryghedsGruppen er frifundet for hans subsidiære påstand.”